

MARIBORSKI DELAVSKI

in licejsko knjiznica
Ljubljana

Političen list.

Naročnina znaša:

Z dostavljanjem na dom ali po pošti K 6'50 mesečno.
četrtletno K 19'50.
Če pride naročnik sam v upravništvo po list: Mesečno K 6'— Inzerati po dogovoru.

List izhaja vsak delavnik opoldne.

Posamezna številka stane 40 vln.

Uredništvo in uprava:

Mariborska tiskarna (Edm. Schmidova
ulica št. 4.)

Telefon uredništva št. 276, uprave št. 24.

Boj za krono.

Z Avstrijo je propadla tudi njena — krona. Mi smo jo podedovali z za-voženim avstrijskim gospodarstvom in smo ji skušali dati kako vrednost. Najbolj se je spočetka posrečilo Čehom priboriti češki kroni razmeroma visoko ceno v svetu. Tudi nemškoavstrijska krona je stala s početka brez zasluženja dolgo na visoki stopinji. Naša je bila kmalu — najbolj nizka. Potem je prišel preobrat — nemško-avstrijska je padala in je dosegla v teh dneh najnižji kurz — za njo je začela padati tudi češka krona. Pri zadnji debati v Nar. shromaždenju je prišlo do burnih prizorov, ko je bivši fin. minister dr. Rašin očital socialistom, da so spravili krono na 7 centimov. Sobotne vesti pa so javile, da je padla sedaj češka krona celo pod našo. S tem še ni rečeno, da smo se mi dvignili, ampak oni so padli med nas.

V čeških listih se je bil zadnje čase hud boj za krono. Te dni izide brošura dr. Rašina »Moj finančni plan«, kjer bo pojasnil svoj načrt in povedal napake sedanjje vlade, ki je spravila

krono ob veljavo. Dr. Tousek razlaga v »Nar. Listih« vzroke tega žalostnega položaja. Vzrok naše nizke valute je v tem, da nas spravljajo skupaj s celo srednjo Evropo, torej z nemško marko in avstrijsko krono. S tem se dvigajo drugi — mi padamo. Glavni vzrok pa je naša politična in gospodarska razbitost. Vsak greh proti državi je greh proti valuti in pod tem trpimo vsi. Edini način, da se dvigne krona, je — tako pravi pisatelj — moralna, politična in gospodarska konsolidacija. Kdor dela za prevrat — ta uničuje valuto. Kdor pridiguje socialne eksperimente, razbija trdna tla valuti. Kdor ne dela, kot bi moral in mogel, uničuje valuto, kdor dela proti zakonu — ta je škodljivec splošnega blaga...

Te besede veljajo tudi za nas. Zmaga zaveznikov je postala za nas nevarna v gospodarskem oziru. Le z lastnimi silami bomo zopet vzrastli — kajti zastoj nihče ničesar ne da.

Nas veseli, da smo enaki s češko krono, seveda bi se bili rajši srečali pri kurzu 40—50 nego pri 5—6. Mogoče bomo zdaj skupaj iskali poti, kako bi šli navzgor. To je vprašanje, ki

ga — morajo rešiti vse nove države, če hočejo vzdržati.

Francoski nacionalisti za izvedbo londonske pogodbe.

LDU Berlin, 3. februarja. Iz Pariza se brzojavlja: Francoski nacionalistični krogi najživahneje podpirajo zahtevo italijanskih imperijalistov po aneksiji. Boulevardski listi zahtevajo odkrito, da se mora londonski dogovor, ki določa za Italijo znane meje, dobesedno izvesti. Proti temu podpiranju rimske zunanje politike in italijanske oboroževalne industrije pa objavlja »Journal des Debats« članek, ki pravi med drugim: Meni se, da napravljajo Francozi italijanskemu prijateljstvu uslugo, ako bi mogla Francija prevzeti nalogo, da Jugoslaviji vsili mirovne pogoje od 20. januarja t. l. Z neumljivo lahkomiselnostjo skušajo vsiliti Franciji dolžnost, ki je nikdar ni prevzela.

Cenjenim naročnikom.

Današnji številki smo priložili poštne položnice za one naročnike, ki še niso poravnali naročnine. Kdor ne plača naročnine do 15. t. m., temu se pošiljanje lista brezpogojno ustavi.

Radivoj Rehar.

Manever.

(Dalje.)

— Pa zakaj ravno jaz?
— Ker si bil tepec! In zato boš sedaj trpel.
— Toda poročim je ne, take cunje že ne!
— Ti pa nisi cunjja, Janko, kaj? O, če ne bi bil cunjja ne bi hodil k cunji. Spomni se pregovora, star je, pa je vseeno resničen: Povej mi s kom se bratiš in povem ti, kaj si!
— In tudi če sem cunjja, še stokrat slabša cunjja ko ona, vseeno je ne poročim, ker — jaz ljubim Marico. Čeprav sem slab, mladost, moje solnčno, mojo oboževano mladost yendarle ljubim. Marica pa je kraljica tiste moje mladosti, ker brez nje si je sploh ne morem predstavljati, zraščeni sta skupaj kakor dva vrhova enega debela, da bi se ju brez škode nikoli ne dalo razdeliti. Ljubil sem jo kot otrok, ljubim jo kot mladenič, ljubil jo bom kot mož in starček in nikoli ne nobene druge, o, nikoli, nikoli, pa če se prav zvrne na moja ramena teža vsega sveta. Nehaj! Ne trži mi je iz srca, ker mi je ne iztržeš!
— Ha-ha-ha! se je zakrohotal glas, da je Janko prebledel, tako tuj in grozen se mu je

zdel ta smeh. — Ti je ne pustiš, a pustila bo ona tebe, pustila takoj, kakor hitro bo zvedela za tvoj greh. In zvedela bo, o tem si lahko brez skrbi!

— Ne sme, je ugovarjal Janko, toda glas mu je bil negotov. — Ne sme, čuješ, ne sme! Šel bom proč od tod, daleč v drug kraj, v drugo deželo, kjer me nihče ne bo poznal in kamor ne bo mogla za mano klepetava ženska moč. Plačal bom Milko in šel!

— Plačal? Ha-ha-ha! Ščim jo boš pa plačal? S tvojo učiteljsko plačo? Alimente boš plačeval, s tvojo mesečno plačo jih boš plačeval in tudi če bi te Marica kljub vsemu vendarle še marala, je ne boš mogel poročiti, ker kako boš živel dve in poleg tega še sebe in mater, a?

— Strašno, je zavzdihnil Janko in pot ga je oblihl. Toda tisti hip se mu je zasvetilo v možganih, da je kakor omamljen skočil kvišku. — Odpravi naj! Da, odpravi naj! je vzkliknil ves vesel rešilne bilke, ki mu je čisto nepričakovano padla v morje, ki ga je hotelo požreti.

— Odpravi naj! je oponašal glas. — Lepo, prav izvrstno, samo če bi bila tako neumna in bi hotela, pa ne bo! Tebi, Janko se še sanja ne, da je bil vse to njen namen. Po-

slušaj: Milka je že stara, po letih sicer samo toliko kot ti, toda ti si mož, ona je pa ženska in ženska ostari mnogo prej nego možki. Tega se zaveda tudi ona, radi tega je lovila, lovila celih deset let, a v vseh desetih letih ni nikogar vlovila. Prišli so, se vsedli, popili, pa spet odfrčali. Tako je šlo dalje in dalje, vsak je odnesel nekaj in Milka je kmalu spoznala, da bo enkrat čaša prazna; a da prazna čaša ne privabi več metuljev, to je dobro vedela; radi tega je sklenila, da nastavi prvemu, ki se ji bo zdel primeren, močnejšo zanjko, tako, da je ne bo mogel zlepa ytrgati. Nastavila je in čakala. Prišel si ti in si se vjel!

— O, groza. Zakaj ravno jaz?

— Ker si prišel ravno nesrečno minuto. Če bi bil prišel nekaj časa poprej ali poznej, bi tega ne bilo. Toda, kar je, je. Kar bi sedaj storil bi bilo le zvonjenje po toči, da pa tako zvonjenje nič ne pomaga, to veš sam. Če ji svetuješ, da naj odpravi, te ne bo ubogala, če se ji pa vkljub temu izneveriš, te bo še naznanila oblasti in ti, Janko, boš zaprt. Čisto enostavno, kakor hudodelec, kakor ubijalec boš zaprt. Ali ne veš, da je postava naklonjena samo ženski, da veruje samo ženski, a možkemu ne nikoli?

Brezvestno klerikalno gospodarstvo.

Afera dr. Koroščeve ameriške kupčije.

Nedavno so poročali listi o škandalozni aferi dr. Koroščevega - Jankovičevega fižola. Minister za prehrano v zadnjem srbskem ministru, Velizar Janković, je namreč naročil v Ameriki za Srbijo več sto vagonov fižola po 26 K kg. Ta fižol je došel iz Amerike za časa, ko je bil dr. Anton Korošec minister za prehrano, ki bi moral razdeliti fižol med ljudstvo. Dr. Korošec pa ni pustil razdeliti fižola, niti se ni uveril o njegovi kvaliteti, ampak je kratkoma o pošiljati molčal. Fižol je bil večinoma pokvarjen in ker se ni razdelil, se je pokvaril ves. Na ta način ima vlada nad 300 vagonov pokvarjenega fižola v vrednosti 80 milijonov dolarjev. Vlada sedaj ne ve, kako bi popravila ogromno škodo, ki jo je zakrivil dr. Korošec s svojo malomarnostjo.

Še hujske pa je z robo, ki jo je naročil in nakupil dr. Korošec kot minister za prehrano v Ameriki. Tedaj je dr. Korošec izjavil, da mora

vlada kupiti različno blago „v korist našega prebivalstva“. Sedaj pa poročajo iz Zagreba, da prihajajo iz Amerike mnogoštevilni zaboji z najrazličnejšo robo, ki je v veliki večini popolnoma nerabna in čisto nepotrebna. Zaboji vsebujejo ogromno množino pudra za ženske, nekaj tisoč posod pomade za lase, šminke in ženskih prsnih modrčkov. Pošiljatev vsebuje tudi mnogo tisoč naramnic za hlače in mnogo tisoč raznih iger kakor tombolo, domino, damo in šah. Blago je kupljeno v ameriških dolarjih in je zato v kljub neporabnosti silno drago. Tako stane n. pr. en par naramnic za hlače nad tisoč kron!

Dr. Koroščeve kupčije so najlepši dokaz za brezvestno klerikalno gospodarstvo z narodnim premoženjem. Ljudstvo si bo dobro zapomnilo čase, ko so gospodarili nad njim klerikalni mogotci, ki so si napolnili žepce z njegovim denarjem.

Dnevne vesti.

Nesramen kljun. „Straža“ in „Gospodar“ rada govorita, da so pristaši Kmečke zveze za državno edinstvo. Spominjamo se na članek, ki brani Žebota, ki je hujskal v Št. Petru. Imamo pa spet nov slučaj, da je klerikalni govornik v mariborski okolici govoril o „srbskem jarmu“, pod katerega smo baje prišli. Mi danes še samo svarimo, ali povemo pa, da bomo znali take kljune zamašiti!

Nemci na delu. Komisija za ureditev meje pride. Sami nimajo nič, da pa bi napravili dražbe, poslali so Ferdinandu Weinhandlu na Dražje ter prejšnjemu županu v Rožengrund petroleja in oba dva sta si nataknila svoj prejšnji posel kot župana, sta delila „nemške petrolejske karte“ in potem po teh kartah delila vsaki hiši petrolej. Vprašamo, kaj je delala naša finančna straža, kaj orožništvo? Kako je mogel priti petrolej v te občine, in kako so mogli gledati ti gospodje to očitno protidržavno podjetje?

Zavist. Od Sv. Lenarta nam poročajo: Dne 19. marca 1919 je prišlo posestvo nemškega Schulvereina pri Sv. Lenartu pod sekvestracijo. Dne 15. julija 1919 je cenil to posestvo Matija Šuman kot sodni cenilec. Dne 15. oktobra 1919, torej čez več kot pol leta po sekvestraciji in čez ravno tri mesce po cenitvi je prodala deželna vlada to posestvo glavni hranilnici pri Sv. Lenartu. Glavna hranilnica je namreč edina stavila ponudbo za nakup in je ponujala za isto še 8000 K več, kakor je bila cenilna vrednost. K temu se je še povrh zavezala, da hoče

— In zakaj je postava taka? Saj če hoče ženska nekoga ujeti, bi vendar ona morala biti kaznovana in ne on!

— Vse lepo in prav, toda postava je stara, ona se za taka modrovanja ne briga, ona pozna samo paragraf in kar ji ta predpisuje, to je.

— Potem pa pospešuje krivico, zagrenjuje življenje ter daje potuho nemoralnosti.

— Popolnoma res, toda pusti to, ker ti čisto nič ne pomaga. Z odpravljanjem ni nič z drugim pa tudi ne. Vdaj se v usodo, odpovej se Marici! . . .

— Zahtevaj od mene karkoli hočeš, je zajavkal Janko, zahtevaj naj si odrežem roko, odrezal si jo bom, zahtevaj naj si iztaknem oko, iztaknil si ga bom, samo tega ne zahtevaj, da bi se odpovedal moji Marici.

Tedaj se je Janko prestrašil svojega lastnega glasu, stopil k pisalni mizi, snel nad njo visečo fotografijo lepega, mladega dekleta ter jo krčevito poljubil.

(Konec prih.)

poslojje dati takoj na razpolago za vse šolske in javne namene, kakor hitro bi to zahtevala katera koli javna oblast. Ta nakup je priporočala občina pri Sv. Lenartu vladi, in to radi tega, ker sama nima denarja za nakup. Glavna hranilnica je prodala zato svoje lepo posestvo v trgu, da je s tem lahko prevzela breme, ki je združeno s tem nakupom. Prihranila je na ta način šolsko poslojje javni porabi in to brez stroškov katerih koli davkoplačevalcev. Zdej, ko je kupčija sklenjena, je prišel kaplan Kozar na to, da bi ja lahko to posestvo tudi kupili klerikalci. Malo pozno je sicer našel Kolumbovo jajce, ali našel ga je le. In zdaj so švigali ogorčeni protesti. Sam dr. Verstovšek se je umešaval z gorečnostjo v stvar. Vse je ogorčeno, je pisal kmet — kaplan. K seji krajnega šolskega sveta, ki se je razpisala radi te zadeve pa seve previdno ni prišel in ravno tako ne Šuman. Pol leta sta imela časa, priti na to, da bi v sokolskem domu pravzaprav bil lahko kaplan, in zdaj je vse drugo krivo, da so ti prekleti liberalci posestniki na tem posestvu samo njuna lastna omejenost ne. Priporočali bi tem gospodom, da se ne brigajo za „glavno“, katera se sama krasno razvija, ker nima beliča vojnega posojila, ker ni klečepalazila, kakor drugi junaški patrijoti, brigajte se raje za hranilnico, da ji ne bo konečno v njenem poslojju kapjala voda na mizo ravnateljstva, da bo po treh letih enkrat napravila bilanco, brigajte se za Gočovski most in še za mnogo, kar se res tiče vas. In če hočete res enkrat napraviti kako kupčijo pač ne smete spati.

Italijan je vedno Italijan. „Narodni Listy“ priobčujejo slodečo afero: Na nekem plesu, ki se je vršil v Tešinu, se je predsednik zavezniške komisije v Tešinu, italijanski polkovnik Tissi, vedel napram nekemu šestnajstletnemu dekletu tako nedostojno in usiljivo, da ga je neki inženir končno pozval, naj deklico že vendar enkrat pusti pri miru. To je pa polkovnika tako razburilo, da je pritisnil inženirju klofuto. Inženir pa mu je klofuto vrnil in sicer tako močno, da se je Italijan prekucnil ter padel na tla, potem pa jo popihal prav po italijansko.

Zahteve političnih preganancev. Organizacija slovenskih političnih preganancev je skupno z organizacijo jugoslovenskih dobrovoljcev v Sloveniji izročila deželni vladi obširno spomenico, v kateri izjavlja, da vztraja brezpo- gojno na celotni izpolnitvi upravičenih zahtev svojih članov. Obe organizaciji zahtevata, da se pozovejo na odgovor vsi ovaduhi pod avstrijsko vlado, da se odpustijo vsi tuji in nezanesljivi oficirji iz jugoslovenske vojske, da se dovoli vsem onim, ki so trpeli v Avstriji zaradi svojega prepričanja, odškodnina iz separacijskega

fonda in da se povračilo avstrijskih vojnih posojil zavrne.

Gospodje častniki iz zasedenega ozemlja so vabljeni, da pridejo v zadevi „Narodnega Sveta za zasedeno ozemlje“ v petek, dne 5. t. m. ob ½6. uri zvečer na razgovor v begunsko pisarno v Narodnem domu.

NS za zas. ozemlje ima sejo v petek, 5. t. m. zvečer ob 7. uri. Poroča predsednik o poteku ljubljanskega zborovanja. Pridite vsi!

Obupno denarno stanje občin bivšega Cmureškega okraja. Te občine je prevzela naša uprava po mariborskem dogovoru v svojo upravo in to do demarkacijske meje. Uradi pa so ostali še nadalje v veljavi oni iz Cmureka. Po ukazu naše oblasti pa niso več plačevali občani davka v Cmureku, pri sv. Lenartu ga niso mogli, ker ta urad sloh ni imel in še nima danes nobenega tozadevnega ukaza. V občinah pa delujejo zdaj naši gerenti, pa brez denarja. Davkov ni, doklad ni, dolžnosti pa vse polno. Pozivljamo deželno vlado, da čim preje kaj ukrene, da reši naše ljudi iz te zagate.

Pozor na ponarejene bankovce. Po deželi krožijo 50 kronski bankovci, ki so kolekovani z navadno zeleno staro avstrijsko 5 vinarsko znamko in nosijo dobro ponarejeni žig „Davčni urad SHS Sv. Lenart.“

Zvišanje doklad orožnikom. Ministrski svet je odobril predlog ministra notranjih zadev Pribičevića glede dovolitve posebnih doklad našim orožnikom.

Predavanje prof. Kovačiča v Mar. žen. društvu je bilo polnoštevilno obiskano. Predavatelj je najprej omenjal francosko kavalirstvo do ženstva, ki se je pokazalo tudi v svetovni vojni. Pa tudi francoska žena je v polni meri izvršila svojo narodno dolžnost. Upliv žene se je poznal tudi na mirovni konferenci, kjer je najprej pridobila diplomate za se rumunska kraljica, ki je huda nasprotnica Jugoslovenov, ker je njen oče Nikita izgubil svoj prestol. Celo hčerka nemško-avstr. zastopnika dr. Lamascha je znala pridobiti francoska srca. Žal, da mi v tem oziru nismo imeli ženskih diplomatov, ki bi bili delovali za našo zmago. Saj celo avstrijska cesarica Zita vživa v francoskih krogih mnogo simpatij. Na to je predavatelj pokazal nekaj glavnih ovir naših zahtev in je razkrival razne italijanske mahinacije, ki brezobzirno delajo proti naši stvari. Treba bo v bodoče od naše strani več zvez s francosko kulturo — izbežiti se moramo nemških uplivov. — Po predavanju je predlagal dr. Rozina, da naj Maribor brzojavno pozdravi našega francoskega prijatelja grofa Begouena, sotrudnika „Journal de Debats“, ki je bil lansko leto v Mariboru, in se vneto zavzema za naše zahteve. Predlog je bil z odobravanjem sprejet na znanje.

Ponižen narod. „Edinost“ prinaša lep članek o tržaškem škofu. Vatikan je odstavil slovenskega škofa in poslal na njegovo mesto Italijana. Mi smo k temu molčali. Drugod bi bil narod drugače odgovoril. Pa tudi narodna duhovščina bi ne molčala. Le pogledjmo na Češko. Ko bi tam Vatikan tako razžalil ves narod, bi vstala vsa nar. duhovščina proti temu. Pri nas pa ne čutimo te rimske klofute in nismo čuli o protestih. Saj papež je ne-motljiv. In če požene iz narodnih ozirov škofa s stola — vemo, da se to ni zgodilo na Koroškem, kjer škof jezika svojih vernikov ni razumel.

Telefonski promet Maribor—Gradec—Dunaj. Na podlagi dogovora med našo državo in Avstrijo se je otvoril s 1. februarjem telefonski promet med Mariborom in Gradcem oziroma Dunajem. Navaden pogovor stane 16 K nujni pa 48 K.

Zamenjava kron se bo izvršila v najkrajšem času. Izplačevala se bo polna vrednost brez odbitka. Takoj po izmenjavi se bodo likvidirale 20% državne priznanice.

Naša krona v Švici nadkriljuje čehoslovaško in poljsko ter se je znatno približala nemški marki. Avstrijska krona se zadnje dni v Curihi sploh ni notirala.

Trgovski list name:avajo ustanoviti split-ski trgovci.

Shod JDS v Hočah. V nedeljo dne 1. februarja se je vršil javen shod JDS v Hočah v prostorih g. Rotnerja. Obilna udeležba domačinov in sosedov — dvorana je bila natlačeno polna — je dokazala, da se je tudi v Hočah ljudstvo začelo zavedati in se odvracati od klerikalne Kmečke zveze. Prvi govornik nar. poslanec Voglar je poročal o delovanju demokratske stranke in povdarjal potrebo državnega edinstva. Dr. Koderman je razpravljal o pomenu in važnosti bližajočih se občinskih volitev. G. učitelj Zemljč je govoril o raznih domačih zadevah. H koncu je prof. Voglar še dal nekaj podrobnih navodil za postopanje pri volitvah in nato zaključil shod. — Zborovalci so vsem izvajanjem z največjim zanimanjem sledili, kar je pokazalo zlasti živahno odobravanje po vsakem govoru.

Podpora invalidom. Ministrstvo za socialno politiko in invalide je dobilo na podlagi sklepa ministrskega sveta kredit v znesku 25 milijonov dinarjev za mesečne podpore invalidom ter udovam in sirotam padlih vojakov.

Veleposestva v Prekmurju, ki spadajo pod agrarno reformo, obsegajo 19.937 hektarjev.

Železnica Užice—Vardište. Srbske in bosanske ozkotirne železnice se bodo zvezale s kratko progo med Užicami v južni Srbiji in Vardištem v Bosni. Velik del Srbije dobi na ta način najbližjo železniško zvezo z morjem v Gružu pri Dubrovniku.

Češka Beseda se bo plesala tudi na trgovskem plesu dne 7. t. m. Za dotične, ki hočejo ta ples tokrat plesati, se bo priredila plesna vaja za Češko Besedo v sredo in petek dne 4. in 6. t. m. ob 20. uri v mali dvorani Narodnega doma. Vstopnina za večer 2 K.

Mesto železniškega zdravnika pri južni železnici v Ljubljani je razpisano. Prošnje se sprejemajo do vštete 25. t. m. pri obratnem ravnateljstvu južne železnice v Ljubljani.

Za iredentski sklad so nabrali učenci 3. razreda vadnice državnega učiteljskega 16 kron. Dečki nameravajo zbiranje nadaljevati.

Učiteljsko mesto na pomožni šoli za duševno zaostale učence v Mariboru je zasesti začasno, po zadovoljivem službovanju in prebiti strokovni preskušnji tudi stalno. Plača je urejena kakor za učitelje na mešč. šolah. Pravilno opremljene prošnje se naj vložijo predpisanim potom na mestni šolski svet v Mariboru do 18. svečana 1920.

Prodaja vojašnic vojaški upravi. Mestni sosvet je v seji dne 29. decembra 1919 sklenil prodajo, vseh v posesti mestne občine Maribor nahajajočih se vojašnic in drugih v vojaške svrhe določenih predmetov vojaški upravi za kupnino 7 milijonov kron. To se daje v smislu § 78 občinskega reda za mesto Maribor javno na znanje ter je morebitne pritožbe proti temu sklepu vložiti pri mestnem magistratu do 14. februarja 1920.

Državna posredovalnica za delo podružnica za Maribor in okolico, Stolna ulica 4, sporoča, da se je v preteklem letu, v času od 22. februarja do 31. decembra 1919 poslužilo zavoda 10.439 strank in sicer 4624 delodajalcev in 5815 delojemalcev. Služb je bilo posredovanih v tem času 1538. Državna posredovalnica posreduje brezplačno vsako delo, oz. službo in je torej le v korist vsakega delodajalca in delojemalca, če se te občekoristne naprave pridno poslužuje.

Udruženje sladkornih tvornic v naši državi se ustanovi s sedežem v Osijeku.

Nov poštni urad v Prekmurju. S 1. februarjem se je otvoril poštni urad Turnišče v Prekmurju za celokupni promet.

V brzovlake Trst—Dunaj se sme vzeti s seboj samo prtljaga, ki je prosta carine, drugače se lahko zgodi da ostane potnik radi carinske kontrole na obmejni postaji. Ker prekinjenje vožnje ni dovoljeno, izgubi v tem slučaju vozni listek svojo veljavo.

Iz Koroške. Na Koroškem se opaža zadnje čase veselo gibanje, ustanavljajo se ženska društva, čitalnice in druga društva ter prirejajo neštete veselice z igrami. V Kotmari vasi se je razpustilo društvo „Kött-

mannsdorfer Feuerwehr“ ter ustanovila slovenska prostovoljna požarna bramba. Kakšno zanimanje je zavladalo za slovensko stvar, kaže dejstvo, da so že kar prvi dan nabrali 780 K udnine. — V Železni Kaplji se je otvoril nedeljski zimski tečaj za analfabete. — Različne veselice so se vršile zadnje dni v Žrelcu, Ljubelju, Št. Lipšu i. t. d. Tudi za koroški konvikt v Kranju se je nabralo večje svote. Počasi se je jelo tudi v tožnem Korotanu svitati — upajmo, da kmalo zasije tudi našemu najsakrajnejšemu severu svetlo solnce prerorenja.

Celjsko olepševalno društvo, ki je bilo v rokah Nemcev, se je razšlo. Snuje se novo slovensko olepševalno društvo.

Na drž. vinarski in sadjarski šoli v Mariboru se vrši dne 2. in 3. marca t. l. tečaj za napravo gnojšč in gnojničnih jam. Namenjen je ta tečaj kmetovalcem in zidar-skim mojstrom, ki se bavijo z zidanjem hlevov in gnojšč. Ker sta dober gnoj in dobra gnojnica posebno v sedanjih časih, ko ni dobiti umetnih gnojil, največje važnosti za kmetovalce, je želeli, da se udeleži tega tečaja čim več ljudi. Prijave za udeležbo naj se vpošljejo do 25. februarja t. l. ravnateljstvu drž. vinarske in sadjarske šole v Mariboru.

Na pustno soboto, dne 14. februarja priredi požarna bramba in nje reševalni oddelek v vseh slavnostno okrašenih prostorih Götzove pivovarne dobrodelni plesni venček. Godbo oskrbi godba južnih železničarjev pod vodstvom gospoda kapelnika Maksa Schönherrja. Svirati se dve šrameljski godbi. Razne zabave! Vinski, klobasni, slaščični, kavini, kadilski in cvetlični šotori. Vojna s konfeti. Srečolov i. t. d. Vstopnina 20 kron. V predprodaji 15 kron. Začetek ob 20. uri zvečer. Konec zjutraj. Predprodaja vstopnic: Trgovina z železnino Jeglitsch, Gosposka ulica, Mestni kino, Stolni trg, trgovina z usnjem Ellinger, Vilimov trg, trgovina J. Laufer, Zg. Gosposka ulica, pekarna Robaus, Koroška cesta, trgovina Saria, Schmidov trg, Glavna trafikla, Glavni trg, trgovina Krempl, Melje. Brivci: Bien, Franc Jožefa ulica, Koschuh, Freihaus ulica, Maieritsch, Glavni trg.

Volkovi na Notranjskem. Svoj čas smo poročali, da so se priključili v gozdove na Javorniku in Snežniku volkovi, sedaj pa poročajo, da so se te volkoveške tolpe še bolj razpasle in pomnožile. Zasedili so jih zadnji čas tudi že v Hrušici in na Nanosu.

Črne koze. Pred dnevi je umrla pri Sv. Duhu neka deklica. Ker je bila po smrti vsa črna, so sosedje obdolžili mater, da jo je zastrupila. Res sta dva sodnika po pregledu to potrdila. Mater so zaprli, drugi dan pa se je izkazalo, da so bile — črne koze.

Na smrt obsojena mati porodila otroka. Pred časom sta bili obsojeni na smrt mati in hči, ki sta umorili moža oziroma očeta. Obe čakati še razsodbe najvišjega sodišča. Te dni pa je hči porodila v ječi zdravega krepkega dečka.

Zborovanje zveze čehoslovaških žen. Dne 26. m. m. se je vršilo v Pragi zborovanje čehoslovaških žen, katerega se je udeležilo 150 najodličnejših čehoslovaških ženskih voditeljic in kulturnih ter prosvetnih delavk. Za predsednico zveze je bila izvoljena gospa B. Viková-Kunetická.

Za slovaško narodno gledališče v Bratislavi zbirajo na Čehoslovaškem te dni. Akcija je dosegla že nepričakovane uspehe.

Mednarodna trgovaška konferenca se bo vršila v doglednem času v Parizu. Reševala se bodo vprašanja draginje, kredita in valute.

Čehoslovaški bankovci za 20 in 10 K. Prvega tega meseca se je začela v čehoslovaški republiki zamenjava 20 kronskih starih avstro-ogrskih bankovcev za nove čehoslovaške. Zamenjava 10 kronskih se začne teden pozneje.

Deželni predsednik za avstrijske preganjance. Ena največjih krivic, ki so se godile našemu ljudstvu od strani avstrijskih mogotcev, so bila preganjanja političnih okrajnih oblastev, ki so morala na višje povelje hudo kaznovati

za najmanjše pregreške. Zlasti na Štajerskem so morali trpeti Slovenci najkrivičnejša preganjanja od nemško-nacionalnega uradništva. Klerikalna stranka, ki je imela v oblasti nad leto dni vsa merodajna mesta v Sloveniji, ni hotela storiti ničesar, da bi se odstranile te krivice. Deželni predsednik dr. Žerjav pa je naročil vsem političnim oblastem, naj se kazni, izrečene od njih še pod Avstrijo, začasno ne izvrše, temveč naj glavarstva tozadevne spise predlože deželni vladi zaradi pomilostitve. Demokratska vlada je potom tega naročila zopet pokazala, da je ena njenih glavnih skrbi delo za blagor ljudstva.

Papež in češki duhovniki. »Narodni Listy« prinašajo sledečo brzojavko z Rima: Stremljenja češke duhovščine vzbujajo v Vatikanu mnogo skrbi. V poslednjem tajnem konzistoriju je imel papež govor v katerem je rekel med drugim: Svetovna vojna je uplivala na del duhovščine jako demoralizujoče, posebno pa na češko in na poljsko.

Nova delavnica za popraviljanje pisalnih strojev. Kakor je razvidno iz oznanila v našem listu, je uredil gospod Ivan Legat v Studencih delavnico za popraviljanje pisalnih strojev. Gospod Ivan Legat je izkušen mehanik za pisalne stroje na zasebnem učnem zav. z mnogoletno prakso. Priporočamo novo slovensko tvrtko najtoplejše.

Tečaj za obrtno risanje. Na Legatovem zasebnem učnem zavodu začne tečaj za obrtno risanje, na katerega posebno opozarjamo. Učne ure so v takšnem času, da se jih more udeležiti vsakdo. Z ozirom na to, da se bode ta trgovina in obrt že v najkrajšem času lepo razvila — pomislimo samo na delovanje Falske elektrarne — je upeljava tečaja za obrtno risanje velike važnosti. Pri tej priliki bi sploh opozorili na uspešno delovanje Zasebnega učnega zavoda Legat, ki je nedvomno med najboljšimi zasebnimi učnimi zavodi Jugoslavije. Natančnejši podatke med oznanili.

Koncesijonirana prtljažno - dostavna služba. Tvrška St. Tončič je otvorila na mariborskem glavnem kolodvoru pri izhodu prtljažno dostavno službo. Tvrška dostavi vso potno in ročno prtljago kakor tudi ekspresno blago takoj po prevzetju naročila še isti dan na kolodvor ali iz kolodvora. Potujočemu občinstvu se ta tvrška najtoplejše priporoča.

Slov. mestno gledališče.

Repertoire tekočega tedna:

V četrtek 5. febr. „Nebesa na zemlji“. Ab. A—23.

V soboto 7. febr. „Hasan Aginica“. Izven Ab. (Novi kostumi in nove kulise).

V nedeljo 8. febr. popoldne „Revček Andrejček“. Ljudska predstava. Zvečer „Tekma“. Uradniška predstava.

V ponedeljek 9. febr. velik koncert prvega jugoslovenskega čelista Jurice Tkaliča, katerega spremlja na glasovirju naš virtuos Ciril Lišar. Natančen program pozneje.

Razne vesti.

Novi Jeruzalem. Kakor pišejo angleški listi, se je zopet izprožila misel, da se Jeruzalem na novo sezida. Glavni inženier mestne občine v Aleksandriji je izdelal v to svrhu načrt, katerega sta odobrila general Allenby in jeruzalemski mestni svet. Po tem načrtu pa bi šla glavna ulica v Jeruzalemu od Jafskih vrat do samostana Loxoba in široka naj bi bila 40 m. Med drugimi projektiranimi ulicami naj bi bila ena še 30 m široka, vse ostale pa po 8 m. V bližini sirske sirotišnice je projektiran mestni park, v nekem drugem delu mesta pa otroško igrališče.

Draginja srebra. Cena srebra je v zadnjem času izvanredno poskočila. Trikrat večja je, nego je bila l. 1915., a v primeri z najvišjo ceno leta 1918. je poskočila za 60 odstotkov. To naglo podraženje srebra izvira od uvoza te kovine iz Kine, ki je absorbirala celokupno produkcijo. Razven tega je pokupila tudi in-

dijška vlada velike količine srebra. Proizvodnja srebra 1. 1918. je znašala 5 milijonov kilogramov.

Ime predsednika Wilsona je bilo prej Thomas Woodrow Wilson, ko je pa postal polnoleten, je prvo ime Thomas opustil. Predsednika Clevelanda prvotno ime je bilo Stephen Grover Cleveland, ko je ba dorastel, je opustil ime Stephen. Zborničnega govornika prvotno ime je bilo James Beauchamp Clark, odkar pa se je pričel baviti s politiko pa se imenuje enostavno Champ Clark.

Nov ameriški kredit za Osrednjo Evropo. »Agence Havas« javlja iz Washingtona: Odsek reprezentacijske zbornice je sklenil dati Poljski, Avstriji in Armeniji novo posojilo 80 milijonov dolarjev. — Kakor poročajo pariški listi iz Washingtona, je predsednik Wilson poslal državnemu podtajniku za finance pismo, v katerem ga pozivlja, naj v parlamentu vnovič zahteva kredit 150 milijonov za Poljsko in Avstrijo. Wilson opozarja na to, da bi dovolitev tega kredita ugodno uplivalo na gospodarsko življenje Osrednje Evrope.

Nesreča na morju. Iz Saragose se poroča: Parnik »Tebe« je ujel brezžične depeše francoskrga parnika »Monastir«, ki kličejo na pomoč. Na odgovor parnika »Tebe« ni prišlo nobeno potrdilo prejema več. »Monastir« se je najbrže potopil z vsem, kar je bilo na njem, ker ni o njem nobenega sledu.

Španska v Londonu. »Nieuwe Rotterdamsche Courant« javlja iz Londona, da je v zadnjih 24 urah umrlo tamkaj za špansko boleznijo 150 oseb.

Boljševizem med zamorci. Boljševiški agitatorji vršijo veliko propagando med zamorci. Tako so hoteli mobilizirati vse zamorce, ter z njihovo vojsko vprizoriti revolucijo v Ameriki in proglašati sovjetsko republiko.

Nove vrste pisalni stroj so iznašli v Ameriki. Stroj je zelo interesanten, ker sam od sebe brez operatorja hiti in piše in kopira na tisoče pisem, cirkularjev ali kar je že. Najprej se pazno napiše original na stroju, kateri preluknja dolgi trak, takozvanega manila papirja, katerega se potem postavi v kabinet pod navadni pismen papir. Nato se sproži maji motorček. Poprej se še vravnajo neke vrste igle s kljukicami, ki vdarjajo na luknjičasti prostor in tako kopira stroj sam od sebe veliko maso pisem in s tako brzino, da ga je res veselje gledati.

Izdaja: Tiskovna zadruga.

Odgovorni urednik: Fr. Voglar.

Tiska „Mariborska tiskarna“, Maribor.

Mala oznanila.

Veliki pisalnik ali pa dobra pisalniška omara se kupi takoj po dobri ceni. Nar. Svet za neodrešeno domovino, Narodni dom.

Par nizkih čevljev št. 37, ena črna suknja, železna postelja in ena klop se proda. Grajska ulica št. 22, II. nadstr.

Pristno

dalmatinsko krvno vino

se dobi pri

Cvitanič nasl.: Klanjšek & Penič
Maribor, Vetrinjska ulica št. 13

I. Mariborski bioskop

Tegetthoffova cesta.

Največje in najiminitnejše kino-podjetje v Jugoslaviji.

Od srede 4. do 6. februarja 1920:

Velikanski spored!

Lusandra,

kraljeva sužnja

Drama v 5 dejanjih

in druge podobe

V petek 6. februarja 1920:

Vojaški koncert

↔ Vsako sredo in soboto novi spored! ↔

Predstave se vrše vsaki dan ob 18. (6.) in 20. (8.) uri
v nedeljo ob pol 15. (pol 3.), 4. (16.), 18. (6.) in 20. (8.)
uri zvečer.

Vino

iz Slovenskih goric, vsakovrstne kakovosti ter različnih letnikov, kakor tudi sortirano, ter slivovko in vinsko žganje, razpošilja vsako množino v sodih in buteljkah. Avgust Stelcer, Maribor, Narodni dom.

Prva jugoslovanska koncesionirana specijalna delavnica za popravilo

pisaln. strojev

vsake vrste

Ivana Legat v Studencih
pri Mariboru.

Dolgoletni mehanik Zasebnega učnega zavoda Legat.
Naročila prevzame Zasebni učni zavod
Legat v Mariboru, Vetrinjska ulica št. 17,
I. nadstropje. 3-1

Restavracija in hotel

pri „Zamorcu“

(hotel „Mohr“), Maribor

Izborna pristna vina. — Lepe tujske sobe.
— Najboljša jedila. — Klubova soba. —
Prostoren vrt.

Za obilen obisk se priporočata

Franc in Pavla Jančer.

Tečaj za

obrtno risanje

na

Zasebnem učilišču Legat.

Začetek 9. februarja 1920.

Važno za obrtnike in rokodelce vsake vrste zlasti pa za trgovce.

Poučuje strokovni profesor. Vpisovanja in pojasnila na Zasebnem učnem zavodu LEGAT, Maribor, Vetrinjska ulica 17, I. nadstropje od 11-12. 3-1

Mariborska eskomptna banka

v Mariboru, Tegetthoffova cesta 11

Podružnice: Murska Sobota in Velikovec.

Sprejema: Vloge na knjižice, na tekoči in žiro račun proti najugodnejšemu obrestovanju.

Kupuje in prodaja: Devize, valute, vrednostne papirje itd.

Eskontira: Menice, devize, vrednostne papirje itd.

Daje kredite: Pod najugodnejšimi pogoji.

Izdaja: Čeke, nakaznice in akreditive na vsa tu- in inozemska mesta.

Daje predujme: Na vrednostne papirje in na blago, ležeče v javnih skladiščih.

Prevzema: Borzna naročila in jih izvršuje najkulantneje.